

## Handskrift 75. Författaren Thorsten Jonssons arkiv (1910-1950)

### Forskningsmaterial samlat av Per-Olof Erixon

Universitetslektor Per-Olof Erixon vid Institutionen för svenska och samhällsvetenskapliga ämnen i lärarutbildningen vid Umeå universitet disputerade 1994 på en avhandling om Thorsten Jonssons författarskap "Ett spann över svarta ingentinget - Linjer i Thorsten Jonssons författarskap".

Det källmaterial som använts som underlag för avhandlingen finns i originalform i olika arkiv och bibliotek samt till stor del i Thorsten Jonssons familjs ägo. Kopior i pappersform har överlämnats till Forskningsarkivet, där det är fritt tillgängligt för forskningsändamål. Erixon har ordnat och bundit in kopiorna i åtta band; de flesta försedda med innehållsförteckning. Han har också gjort egna kommentarer och noteringar i materialet.

Forskningsarkivet vid Umeå universitet den 3 april 2001

Ingegerd Stenström  
Förste arkivarie

#### **Handskrift 75**

#### **Universitetslektor Per-Olof Erixons forskningsmaterial rörande författaren Thorsten Jonsson**

Thorsten Jonsson 1910 - 1950

Thorsten Jonsson föddes i Hörnsjö, Nordmaling, där fadern Georg Jonsson var föreståndare för lanthandeln. Föräldrarna var aktiva medlemmar i Evangeliska fosterlandstiftelsen och redan efter några år flyttade familjen till Umeå, där Georg Jonsson blev föreståndare för EFS:s bokhandel. 1928 tog Thorsten Jonsson studenten med fina betyg och sedan blev det högskolestudier i Stockholm men också eget författarskap inriktat på lyrik samt diverse översättningsuppdrag.

Som nybliven fil.kand. anställdes han på högertidningen Umebladet, där han var en flitig medarbetare under två år. Han fortsatte sin journalistbana i Stockholm på tidskrifterna Frihet och Tiden 1935 - 1938 och som redaktör vid Bonniers konversationslexikon 1938 - 1942 och Det Bästa 1942 - 1943. Thorsten Jonsson var Dagens Nyheters korrespondent i New York 1943 - 1946 och var därefter knuten till tidningens kulturredaktion, vars chef han blev 1948.

Hans debutverk var diktsamlingen Utflykt (1933) som innehåller både finstämda naturdikter och kärleksdikter. 1938 utkom nästa diktsamling Som ett träd. Samma år publicerade han också en norrländsk litteraturstudie Stor-Norrland och litteraturen där han ville påvisa ett samband mellan den ekonomiska och sociala utvecklingen i Norrland och den norrländska litteraturens egenart. Thorsten Jonssons första novellsamling hette Som det brukar vara (1939) där han förmedlar intensiva bilder av västerbottniskt liv. I novellsamlingen Fly till vatten och morgon (1941) skildrar han svensk kriminalitet. Den var resultatet av ett samarbete med läkaren Gunnar Inghe och kan delvis ses som ett inlägg i en kriminologisk debatt. Jonssons enda roman Konvoj utkom 1947. Den handlar i yttre hänseende om en konvojresa över

Atlanten. och beskriver människors utsatthet i vardagen. I den sista, ofullbordade och postumt utgivna novellsamlingen Dimman från havet (1950) är händelserna förlagda till amerikansk miljö. Vid sidan av den skönlitterära verksamheten var Jonsson översättare, bl a av Hemingway, vars hårdkokta stil utgjorde en stilistisk förebild för honom i hans två första novellsamlingar.

## Förteckning

### Handschrift 75

Thorsten Jonsson Manuskript	<b>75:1</b>
Manuskript till noveller och recensioner	
Privat recensionsdagbok 1933	
Thorsten Jonssons trebetygsuppsats och licentiatavhandlingsavsnitt i litteraturvetenskap	
Brev till och från Axel Strindberg 1936 - 1948	
Brev från Ludvig Nordström 1941 - 1942	
Brev till Sigurd Hoel 1947 - 1950	
Thorsten Jonsson Opublicerat - Publicerat	<b>75:2</b>
Manuskript till noveller och romanutkast	
Thorsten Jonsson DN-kritik 3/8 1946 - 3/7 1950	<b>75:3</b>
Recensioner, litteraturartiklar och ledare	
Förteckning finns i Bilaga till P-O Erixons avhandling	
Thorsten Jonsson Brev, Noveller, Studentuppsats	<b>75:4</b>
Minnesanteckningar	
Korrespondens med chefredaktör Sten Dehlgren DN 1943 - 1946	
Brev till Erik Lindegren 1939	
Brev till Holger Ahlenius 1941 - 1942	
Brev till Sven Barthel 1944 - 1946	
Vår, sommar, höst (Kulturfront 1942)	
Fragment från New Orleans (Vintergatan 1953)	
Studentuppsats vt 1928	
Minnesanteckningar om Thorsten Jonsson av Helena Boström	
Thorsten Jonsson DN-brev	<b>75:5</b>
1946, 1949 - 1950	
Thorsten Jonsson Brev Bonniers, Strindberg	<b>75:6</b>
Korrespondens med Bonniers förlag 1932 - 1950	
Brev till Axel Strindberg 1933 - 1946	
Thorsten Jonsson Tidningsurklipp	<b>75:7</b>
Utflykt - Sex amerikaner	
Recensioner av Thorsten Jonssons publicerade verk	
Utflykt 1933	
Som ett träd 1938	
Stornorrland och litteraturen 1938	
Som det brukar vara 1939	
Fly till vatten och morgon 1941	

Martin Koch 1941

Sex amerikaner 1942

Thorsten Jonsson Tidningsurklipp

Sidor av Amerika - Synpunkter

Recensioner av Thorsten Jonssons publicerade verk

Sidor av Amerika. Intryck och resonemang 1946

Konvoj 1947

Mörk sång 1949 Dimman från havet 1950

Synpunkter 1951

**75:8**